

การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กเล็กในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ในศูนย์
พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเสี้ยว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม
The development of teachers in the use of educational games for learning
for children in the Child Development Centre of Tambon Banseaw,
Na Wa district, Nakhon Phanom Province.

อัญมรินทร์ อุณาพรหม*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ **

ดร.เฉลิมชัย แก้วมณีชัย***

บทคัดย่อ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการในการใช้เกมการศึกษา 2) หาแนวทางพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย และ 3) ติดตามผลการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเสี้ยว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติการ การสังเกตการณ์ และการสะท้อนกลับ โดยดำเนินการ 2 วนรอบ มีกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ร่วมวิจัย จำนวน 11 คน และผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยจำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการนิเทศภายใน และแบบประเมินความรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) สภาพการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ครูผู้ดูแลเด็กมีทักษะในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับน้อย ปัญหาการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการในการใช้เกมการศึกษาเพื่อจัดการเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็ก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 2) แนวทางในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน
- 3) การติดตามผลการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการ จัดการเรียนรู้ โดยใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย เป็นอย่างดี และส่งผลให้ครูผู้ดูแลเด็กมีความสามารถในการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้กับเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) study for states, problems and requirement, 2) find the way in develop of teachers in the use of educational games for learning for children and 3) monitoring the

คำสำคัญ : เกมการศึกษา, การเรียนรู้ปฐมวัย

*ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

**กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

***ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนเรณูนครวิทยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

development of teachers in the use of educational games for learning for children in the child development centre of Tambon Banseaw, Na Wa district, Nakhon Phanom Province. Using a participatory action research. There are four steps in the implementation process; planning, action, observation and reflection by action in two cycles. The target group of this research; co-researchers were 11 people and the people who give data in this study were 18 people. The instruments used in this study were questionnaire form, observation form, interview, supervision form, evaluation form. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The findings of this study were as follows:

1) The state on the development of teachers in the use of educational games for learning for children indicated that factors on the teachers were at the low level as a whole. The teachers lacked accurate knowledge, understanding, skills, techniques on the use of educational games for learning for children. The problems on the development of teachers in the use of educational games for learning for children were at the high level and the requirement on the development of teachers in the use of educational games for learning for children were at the highest level.

2) For the way in developing of teachers in the use of educational games for learning for children in the child development centre. Consists of the workshop and supervision.

3) Regarding the monitoring and assessment on the development of teachers in the use of educational games for learning for children in the child development centre, it was found that the teacher have knowledge understanding and skills in the curriculum to use of educational games for learning for children. As a result, teachers have ability of various activities to children more effectively.

Keywords: Educational games for learning.

ภูมิหลัง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเสี้ยว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ในฐานะที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา ส่งเสริมการศึกษา รวมทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและผู้ด้อยโอกาส (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2550, บทนำ) จากผลการวิจัยทางการแพทย์พบว่าเด็กปฐมวัยจำนวนมากถึง 1 ใน 6 มีพัฒนาการล่าช้าไม่สมวัยโดยมีอัตราส่วนเพิ่มขึ้นตามอายุ (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2557, หน้า 22)

เกมการศึกษาเป็นเกมการเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา มีกฎเกณฑ์กติกาอย่างง่าย ๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ ช่วยให้เด็กรู้จักสังเกตคิดหาเหตุผล รวมถึงการแสดงออกด้านคุณธรรมจริยธรรม และประสบการณ์ที่เด็กได้รับจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาในขั้นต่อไป ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความหมายเกมการศึกษาว่า หมายถึง เกมการศึกษาเป็นเกมที่ช่วยพัฒนา สติปัญญา มีกฎเกณฑ์กติกาอย่างง่าย ๆ เด็ก ๆ สามารถเล่นคนเดียวและเล่นเป็นกลุ่มได้ เด็กเล่นเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-5 คน เด็กจะรู้จักสังเกต คิดหาเหตุผล และเรียนรู้พฤติกรรมด้านสังคมที่ต้องเกี่ยวข้องกับเพื่อน การมีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 48)

การพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเป็นการส่งเสริมเด็กให้พัฒนาไปพร้อมกันทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม เชี่ยวชาญ ควบให้เด็กได้พัฒนาไปตามความสามารถความสนใจ ความมีเหตุผล ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ตลอดจนมีสุขภาพอนามัยที่ดีและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ สิ่งที่ได้เด็กได้รับประสบการณ์และเรียนรู้ในช่วง 5 ปีแรกของชีวิต จะมีผลต่อรากฐานที่สำคัญต่อบุคลิกภาพของเด็กที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ (นภาพร พรหมจันทร์, 2550, หน้า 3-5) ซึ่งการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเป็นมุมต่างๆ ทำให้เด็กได้เล่น จะช่วยให้เด็กได้มีโอกาสปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ การเล่นตามมุมเด็กจะเกิดการเรียนรู้จากการค้นพบด้วยตนเอง โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าในการแสวงหาความรู้ต่างๆ ตามความพอใจและความสนใจของเด็ก เด็กจะสามารถเล่นเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลได้ตามความต้องการของตน มุมที่นิยมจัดให้เด็กเล่นเช่น มุมวิทยาศาสตร์ มุมบ้าน มุมหนังสือ มุมเกมการศึกษา มุมบล็อกเป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 43)

ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของการวางพื้นฐานการศึกษาที่ดีให้กับเด็กปฐมวัยดังที่ได้กล่าวมาเบื้องต้น ในฐานะที่มีหน้าที่รับผิดชอบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโคกสะอาด สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเสียว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติให้มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย และมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญาและด้านคุณธรรม จริยธรรม จึงมีความสนใจที่จะให้มีการพัฒนาครูผู้ดูแลได้นำเอาแนวคิดและหลักการพื้นฐานในการสอนโดยใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

คำถามการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดปัญหาของการวิจัยไว้ดังนี้

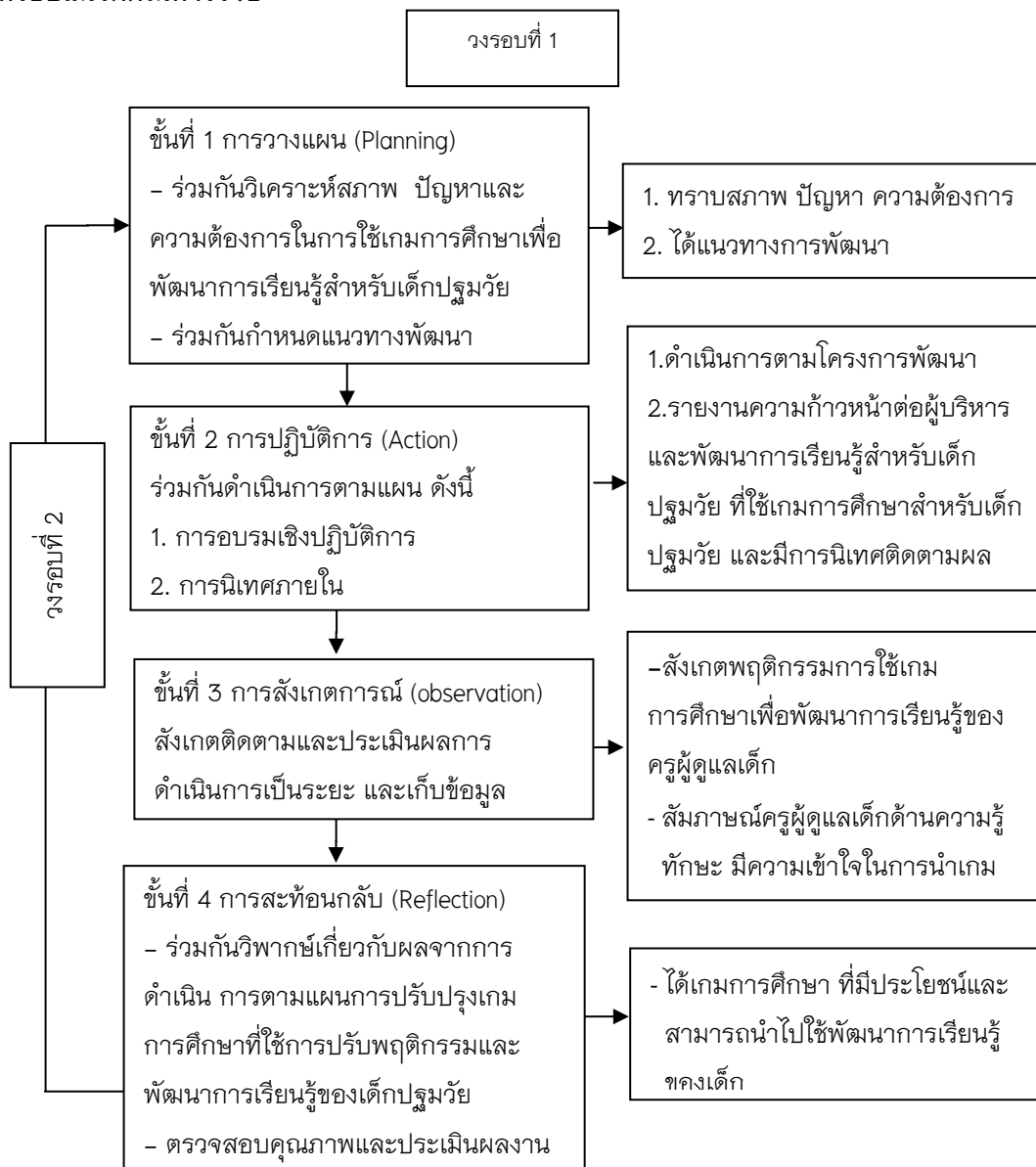
1. สภาพ ปัญหาและความต้องการ ในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนา การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านเสียว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม เป็นอย่างไรบ้าง
2. การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเสียว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม มีแนวทางการดำเนินการเป็นอย่างไร
3. การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเสียว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม มีผลลัพธ์เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเสียว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม
2. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเสียว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม
3. เพื่อติดตามผลการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเสียว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research:PAR) และใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการวงจร PAOR ตามแนวคิดของ Kemmis and Mc Taggart (1988, pp. 11-15; อ้างอิงใน องอาจ นัยพัฒน์, 2553, หน้า 301-303) โดยมีการดำเนินการตามขั้นทั้งสิ้นจำนวน 2 รอบ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning) ดำเนินการศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการในการใช้เกม การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเสียว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม แล้วร่วมกันกำหนดแนวทางพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก ในการใช้เกมการศึกษา ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (Action) ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ดำเนินการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการใช้ เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเสียว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม โดย การอบรมเชิงปฏิบัติการ ในวันที่ 20 – 21 พฤษภาคม 2557 และการนิเทศ ภายใน ตั้งแต่วันที่ 10 มิถุนายน 2557 – วันที่ 15 สิงหาคม 2557

ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์ (Observation) กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้นิเทศดำเนินการเก็บรวบรวม ข้อมูล ในขณะที่ดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการ โดยการสังเกตพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กในการอบรมเชิง ปฏิบัติการ สังเกตพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก ในการใช้เกมการศึกษา บันทึกการนิเทศภายใน และสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflection) กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้นิเทศดำเนินการติดตามและ ประเมินผล โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ประเมินความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการจัดการเรียนรู้ ของครูผู้ดูแลเด็ก ในใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการ เรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย สังเกตพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก ในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย และร่วมกันหาข้อสรุปเพื่อการปรับปรุงและรายงานผล โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้ประชุม ร่วมกัน วิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 11 คน ได้แก่ ผู้วิจัย จำนวน 1 คน ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 10 คน
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 18 คน ได้แก่ นายกองดีการบริหารส่วนตำบลบ้านเสียว จำนวน 1 คน ตัวแทนผู้ปกครอง จำนวน 5 คน คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 10 คน และวิทยากรซึ่งเป็นผู้นิเทศด้วย จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถาม สภาพ ปัญหาและความต้องการ เกี่ยวกับการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก ในการใช้เกม การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 สภาพ ปัญหาและความ ต้องการ เกี่ยวกับการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก ในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
2. แบบสังเกตพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กในการใช้เกมการศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งทำการสังเกต 3 ครั้ง คือ ก่อนการพัฒนา ระหว่างการพัฒนา และหลังการ พัฒนา เพื่อดูพัฒนาการใช้เกมการศึกษาของครูผู้ดูแลเด็กทุกระยะ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
3. แบบสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก ในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
4. แบบสังเกตพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กในการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก ในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

5. แบบบันทึกการนิเทศภายใน ในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก ในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
6. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
7. แบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
8. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และได้กำหนดน้ำหนักคะแนนดังนี้

วิธีการรวบรวมข้อมูล

กลุ่มผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือที่ร่วมกันสร้างขึ้นใช้เวลาในการดำเนินการระหว่างเดือน พฤษภาคม 2557 ถึง เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2557 โดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้ง 8 ฉบับ ซึ่งมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกิจกรรมพัฒนา ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการนิเทศภายใน และแบบประเมินความรู้ มารวบรวมและจัดเป็นหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิดการวิจัย
2. ตรวจสอบคุณภาพ และความถูกต้องของข้อมูล โดยใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation Tech) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ โดยผู้วิจัยเลือกใช้ 2 ด้าน คือ หลักสามเส้า ด้านข้อมูล (Data Triangulation) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลหนึ่งจากบุคคลหนึ่งที่เกี่ยวข้องหลายคน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ และหลักสามเส้า ด้านวิธี (Methodological Triangulation) เป็นการใช้เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธีการ เช่น เก็บรวบรวมข้อมูลจากการจดบันทึกประจำวันเพื่อให้มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้
3. นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม จัดกลุ่มให้เป็นหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิดและความมุ่งหมายของการวิจัย
4. ประมวลผลและสรุปผล โดยนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของการพรรณานาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปและอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. สภาพ ปัญหา และความต้องการในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านเสียว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม พบว่า ระดับสภาพ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจของครูผู้ดูแลเด็ก อยู่ในระดับน้อย ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็ก ด้านอยู่ในระดับน้อย ระดับปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจของครูผู้ดูแลเด็กอยู่ในระดับมาก ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็ก ด้านอยู่ในระดับมาก ระดับความต้องการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจของครูผู้ดูแลเด็ก อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็ก ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ คณะครูผู้ดูแลเด็กเล็กส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเชิงทฤษฎี แนวปฏิบัติและแหล่งเรียนรู้ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กเล็ก ประกอบกับขาดผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้เกมการศึกษามาให้ความรู้ ให้คำปรึกษาและขาดการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ภายนอก อาทิ ห้องสมุดในสถาบันอุดมศึกษา อินเทอร์เน็ต นอกจากนี้คณะครูผู้ดูแลเด็กเล็กส่วนใหญ่ยังมองว่า การใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กเล็ก เป็นเรื่องยาก ต้องมีส่วนประกอบและรายละเอียดหลายอย่าง ครูผู้ดูแลเด็กเล็กยังขาดความรู้ความเข้าใจขาดความรู้ความเข้าใจในเชิงทฤษฎี แนวปฏิบัติและแหล่งเรียนรู้ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กเล็ก ขาดเอกสารตำราเกี่ยวกับเกมการศึกษา ขาดแรงจูงใจและความกระตือรือร้น ขาดตัวอย่างเกมการศึกษาสำหรับเด็กเล็กเพื่อนำไปพัฒนาการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ขาดการนิเทศติดตาม

2. แนวทางในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนา การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล บ้านเสียว อำเภอหนองบัว จังหวัดนครพนม ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันชพร วงศ์ประชา (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน :กรณีศึกษาโรงเรียนอากาศอำนวยศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 3 ได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน มาเป็นวิทยากร เพื่อให้คณะครูได้รับความรู้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับ รัชฎาพร พิมพิชัย (2552 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาศักยภาพของครูในการผลิตสื่อมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านนาล้อมกุดตะกั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 ได้ใช้กระบวนการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครู และเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อมัลติมีเดีย มาเป็นวิทยากร เพื่อให้คณะครูได้รับความรู้เพิ่มเติมที่ และวางระบบการนิเทศ กำกับติดตาม ระหว่างที่คณะผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กอนุบาลและปฐมวัยลงมือปฏิบัติจริง มีการทำแผนปฏิบัติการและส่งผลงานให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจเป็นระยะ เพื่อให้ผลงานการผลิตสื่อการเรียนรู้ออกมาของคณะครูผู้ช่วยผู้ดูแลเด็กอนุบาลและปฐมวัยมีความสมบูรณ์

3. การติดตามผลการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล บ้านเสียว อำเภอหนองบัว จังหวัดนครพนม พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย เป็นอย่างดี และมีการใช้เกมการศึกษากับเด็กปฐมวัยโดยมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ และสื่อที่ใช้ประกอบการเล่นเกมการศึกษาให้พร้อมก่อนการเล่นเกมการศึกษา ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเล่นเกมการศึกษา จัดเก็บอุปกรณ์ และรักษาสื่อที่ใช้ในการเล่นเกมการศึกษาทุกคน ครูผู้ดูแลเด็กสามารถเลือกเกมการศึกษาได้เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนรู้ และสอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน ใช้เกมการศึกษาที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ รวมถึงมีการประเมินผลใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยหลังจากการจัดกิจกรรม ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมตามวัย และส่งผลให้ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้กับเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทั้งหมดนี้ ถือว่าเกิดจากการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเสียว อำเภอหนองบัว จังหวัดนครพนม ได้อย่างสมบูรณ์

อภิปรายผลการวิจัย

จากการดำเนินการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเสียว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. สภาพ ปัญหา และความต้องการในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านเสียว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม พบว่า ระดับสภาพ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจของครูผู้ดูแลเด็ก อยู่ในระดับน้อย ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็ก ด้านอยู่ในระดับน้อย ระดับปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจของครูผู้ดูแลเด็กอยู่ในระดับมาก ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็ก ด้านอยู่ในระดับมาก ระดับความต้องการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจของครูผู้ดูแลเด็ก อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้ดูแลเด็ก ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ คณะครูผู้ดูแลเด็กเล็กส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเชิงทฤษฎี แนวปฏิบัติและแหล่งเรียนรู้ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กเล็ก ประกอบกับขาดผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้เกมศึกษามาให้ความรู้ ให้คำปรึกษาและขาดการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ภายนอก อาทิ ห้องสมุดในสถาบันอุดมศึกษา อินเทอร์เน็ต นอกจากนี้คณะครูผู้ดูแลเด็กเล็กส่วนใหญ่ยังมองว่า การใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กเล็ก เป็นเรื่องยาก ต้องมีส่วนประกอบและรายละเอียดหลายอย่าง ครูผู้ดูแลเด็กเล็กยังขาดความรู้ความเข้าใจขาดความรู้ความเข้าใจในเชิงทฤษฎี แนวปฏิบัติและแหล่งเรียนรู้ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กเล็ก ขาดเอกสารตำราเกี่ยวกับเกมการศึกษา ขาดแรงจูงใจและความกระตือรือร้น ขาดตัวอย่างเกมการศึกษาสำหรับเด็กเล็กเพื่อนำไปพัฒนาการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ขาดการนิเทศติดตาม

2. แนวทางในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนา การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล บ้านเสียว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน

3. การติดตามผลการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล บ้านเสียว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย เป็นอย่างดี และมีการใช้เกมการศึกษากับเด็กปฐมวัยโดยมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ และสื่อที่ใช้ประกอบการเล่นเกมการศึกษาให้พร้อมก่อนการเล่นเกมการศึกษา ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเล่นการเล่นเกมการศึกษา จัดเก็บอุปกรณ์ และรักษาสื่อที่ใช้ในการเล่นการเล่นเกมการศึกษาทุกคน ครูผู้ดูแลเด็กสามารถเลือกเกมการศึกษาได้เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนรู้ และสอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน ใช้เกมการศึกษาที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ รวมถึงมีการประเมินผลใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยหลังจากการจัดกิจกรรม ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมตามวัย และส่งผลให้ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้กับเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทั้งหมดนี้ ถือว่าเกิดจากการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเสียว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภาพร พรหมจันทร์ (2550,บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ผลการใช้เกมการศึกษาที่คัดสรรต่อ การคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัย

พบว่า ผลการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาที่ คัดสรร ทำให้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยเพิ่มสูงขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพฤติกรรมกลุ่มของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาที่คัดสรรมีพฤติกรรมกลุ่มด้านความสนใจในการร่วมกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 92.86 ด้านการร่วมกิจกรรมกับเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 85.71 และด้านการแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 78.57 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลักษณะมา แก้วทอง (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยเกมการศึกษาของเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยเกมการศึกษาของเด็กชั้นปฐมวัยปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 83.06/94.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และมีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.67 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนด้านความคิดสร้างสรรค์ คิดเป็น ร้อยละ 67 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรมงคล สอนกัน (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยโดยการจัดประสบการณ์ด้านเกมการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ เท่ากับ 84.12/83.70 2) ทักษะการคิดวิเคราะห์หลังได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยเกมการศึกษาของเด็กปฐมวัยสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ด้วยเกมการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยต่อเกมการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการใช้เกมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ควรใช้การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศติดตามผล เข้ามาพัฒนาเพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็ก มีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดทักษะในการใช้เกมการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 หน่วยงานที่รับผิดชอบ หรือผู้บริหาร ควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการผลิตและการใช้เกมการศึกษา เช่น การสนับสนุนงบประมาณ การจัดให้มีการศึกษาดูงาน การประชุมปฏิบัติการ การแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ หรือคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านการผลิตและการใช้เกมการศึกษา ประกอบกับการออกนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ อย่างต่อเนื่อง และการกระตุ้นให้ครูปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้เกมการศึกษา ให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในการพัฒนาการศึกษาในเรื่องอื่นๆ เช่น การพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการกับการใช้สื่อต่างๆ การพัฒนาบุคลากรในการผลิตสื่อจากเศษวัสดุ การพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การพัฒนางานวิชาการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้หลากหลาย และมีประสิทธิภาพ

2.2 ควรมีการวิจัยพัฒนาการผลิตและการใช้เกมการศึกษา โดยในกิจกรรมพัฒนาอื่นๆ ที่หลากหลาย เช่น การศึกษาดูงานในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงด้านการผลิตและใช้สื่อ การสัมมนาทางวิชาการ การจัดกิจกรรมแสดงผลงานด้านการผลิตและใช้เกมการศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการผลิตและการใช้สื่อรูปแบบใหม่ๆ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2550). *สื่อประกอบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวการจัดกิจกรรมเตรียมประสบการณ์การศึกษาปฐมวัย (อนุบาล)ปีที่ 2*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2552). *คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2547). *การส่งเสริมสุขภาพอนามัยเด็ก*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2557). *การสาธารณสุขไทย 2555 – 2557*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- นภาพร พรหมจันทร์. (2550). *ผลการใช้เกมการศึกษาที่คัดสรรต่อการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ผดุงเกียรติ บุพศิริ.(2553).*การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาผู้ดูแลเด็กด้านการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รัชฎาพร พิมพ์ชัย. (2552). *การพัฒนาศักยภาพของครูในการผลิตสื่อมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านนาล้อมกุดตะกั่ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วันชพร วงศ์ประชา. (2552). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน :กรณีศึกษาโรงเรียนอากาศอำนวยศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2553). *การออกแบบการวิจัย: วิธีการเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และผสมผสานวิธีการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.